

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

WK/0804/74/25/K/1/2017

Gdańsk, dnia 5 marca 2018 r.

**Pan
Andrzej Pollak
Wójt Gminy Nowa Karczma**

sprawa: Wystąpienie pokontrolne.

Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku przeprowadził na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. *o regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. *w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania* (Dz. U. Nr 167, poz. 1747) w okresie od dnia 25 września 2017 r. do dnia 5 stycznia 2018 r. kontrolę kompleksową gminy Nowa Karczma.

Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole podpisanym przez obie strony w dniu 5 stycznia 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono Panu Wójtowi.

Celem kontroli – obejmującej lata: 2013 - 2016 oraz w miarę potrzeby inne okresy – zgodnie z postanowieniami art. 5 *ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych* było sprawdzenie prawidłowości realizacji przez organ wykonawczy uchwał Rady Gminy i innych zadań w zakresie gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych.

Z ustaleń kontroli wynika, że w kierowanej przez Pana jednostce część zadań wykonywana była z naruszeniem przepisów zawartych w aktach prawnych regulujących zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych.

Do najistotniejszych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należy zaliczyć:

1. przypadki nieterminowego, niebieżącego ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych na koncie 011 – *Środki trwałe*, a mianowicie:
  - 11 nabytych w 2016 r. gruntów (na 13 objętych kontrolą) ujęto później niż w miesiącu zakupu/przejęcia (opóźnienie wyniosło od 19 do 71 dni),
  - 1 zbyty w 2016 r. grunt (na 6 skontrolowanych) zdjęto w miesiącu następnym po miesiącu sprzedaży,czym naruszono art. 20 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 2 oraz art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 395) w zw. z § 18 ust. 2 obowiązującego do dnia 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra

Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. 2017 r. poz. 760) – str. 212 - 213 protokołu kontroli.

W myśl wyżej przywołanych przepisów ustawy do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym zgodnie z jego treścią ekonomiczną, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Natomiast zgodnie z treścią § 18 ust. 2 w/w rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

W obowiązującym stanie prawnym zagadnienie to reguluje § 26 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911).

2. Składanie w imieniu gminy oświadczeń woli samodzielnie przez upoważnionego pracownika jednostki przy transakcjach sprzedaży nieruchomości dokonanych w 2016 r. (5 przypadków – wszystkie objęte kontrolą), czym naruszono art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) – str. 94 - 95 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo wójt albo działający na podstawie jego upoważnienia zastępca wójta samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez wójta osobą.

3. Niewykazanie w „Informacjach uzupełniających – inne informacje istotne dla sytuacji finansowej i majątkowej” do bilansu Urzędu Gminy Nowa Karczma jako jednostki budżetowej należności warunkowych wynikających z decyzji administracyjnych zezwalających na usunięcie drzew i krzewów w łącznej wysokości 221.121,66 zł, czego wymagał § 17 ust. 3 pkt 1 obowiązującego do dnia 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z treścią załącznika nr 5 do w/w rozporządzenia – Bilans jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego (wzór) – str. 107 protokołu.

Zgodnie z przywołanymi przepisami należności warunkowe wynikające z decyzji administracyjnych zezwalających na usunięcie drzew i krzewów (ujmowane na kontach pozabilansowych do czasu wypełnienia warunku, o którym mowa w danej decyzji), winny być wykazywane w sprawozdaniu finansowym: bilans w części: „Informacje uzupełniające – inne informacje istotne dla sytuacji finansowej i majątkowej”.

W obecnym stanie prawnym powyższą materię reguluje § 23 ust. 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Nieterminowe przekazanie odpisu na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej za pierwszy kwartał 2016 r. w wysokości 2% od dochodów gminy z tytułu podatku rolnego w łącznej kwocie 1.631,60 zł (opóźnienie wyniosło 59 dni), czym naruszono art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o *izbach rolniczych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1315 z późn. zm.) – str. 63 - 64 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody izb rolniczych, określone w art. 35 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych izb w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.

5. Nieterminowe przekazanie dotacji dla Niepublicznego Przedszkola „KRASNAL” w Lubaniu w kwocie 9.988,66 zł stanowiącej wyrównanie za miesiąc grudzień 2016 r. (przekazanie nastąpiło w trakcie trwania niniejszej kontroli w dniu 12 grudnia 2017 r.), czym naruszono art. 90 ust. 3c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty* (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 z późn. zm.) – str. 183 protokołu.

W myśl przywołanego przepisu, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2017 r., dotacje, o których mowa w ust. 1a-3ad, są przekazywane na rachunek bankowy szkoły, przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, placówki lub zespołu szkół lub placówek w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że część za grudzień jest przekazywana w terminie do dnia 15 grudnia.

W aktualnym stanie prawnym zagadnienia związane z finansowaniem oświaty reguluje ustawa z dnia 27 października 2017 r. o *finansowaniu zadań oświatowych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2203).

6. Nieprawidłowe dokumentowanie przeprowadzonej na dzień 30 grudnia 2016 r. drogą spisu z natury inwentaryzacji paliwa, gdzie na arkuszach spisowych nie wskazano osób materialnie odpowiedzialnych, nie pobrano od osób materialnie odpowiedzialnych oświadczeń wstępnych i końcowych, a ponadto nie dokonano wyceny paliwa, czym naruszono postanowienia *Instrukcji inwentaryzacyjnej* wprowadzonej Zarządzeniem nr 21/2012 Wójta Gminy Nowa Karczma z dnia 6 grudnia 2012 r. – str. 221 - 222 protokołu.

Zgodnie z treścią §§ 10, 14, 15, 20 i 21 w/w *Instrukcji inwentaryzacyjnej* w drodze spisu z natury przeprowadza się inwentaryzację m. in. materiałów (paliwo), a spis taki przeprowadza się w obecności osoby materialnie odpowiedzialnej za składniki majątku objęte spisem lub innej osoby przez nią pisemnie upoważnionej. Do obowiązków Komisji Inwentaryzacyjnej należy m. in. zapoznanie się z obowiązującą instrukcją inwentaryzacyjną, pobranie od osoby materialnie odpowiedzialnej oświadczenia wstępnego i końcowego, terminowe przekazanie wypełnionych arkuszy spisu z natury. Prawidłowo wypełnione arkusze spisu z natury podpisują członkowie Komisji Inwentaryzacyjnej, osoba materialnie odpowiedzialna oraz inne osoby uczestniczące w spisie. Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej po zakończeniu czynności spisowych przekazuje wszystkie arkusze spisu z natury do osoby prowadzącej ewidencję w celu dokonania ich wyceny i ustalenia ewentualnych różnic. Po otrzymaniu arkuszy spisu z natury dział księgowości dokonuje wyceny spisanych składników majątku.

7. Ubezpieczenie w 2016 r. członków ochotniczych straży pożarnych z 5 jednostek ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Nowa Karczma od następstw nieszczęśliwych wypadków w „Strażackim Funduszu Wypadkowym” prowadzonym przez Oddział Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Gdańsku (składka wyniosła 1.750 zł), tj. ubezpieczenie w/w osób w podmiocie (stowarzyszeniu) nie będącym instytucją ubezpieczeniową, czym naruszono art. 32

ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn. z 2009r.: Dz. U. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.) – str. 134 protokołu.

Zgodnie z przywołanym przepisem gmina ma obowiązek ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej; ubezpieczenie może być imienne lub zbiorowe nieimienne.

Prowadzenie działalności ubezpieczeniowej na terenie kraju możliwe jest wyłącznie na zasadach wskazanych w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 z późn. zm.), gdzie w art. 3 ust. 1 pkt 18 i 19 podano definicje legalne podmiotów prowadzących działalność ubezpieczeniową i reasekuracyjną, a mianowicie:

- krajowy zakład ubezpieczeń - przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- krajowy zakład reasekuracji - przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał zezwolenie na wykonywanie działalności reasekuracyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto z treści art. 6 cyt. ustawy wynika, że zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji może wykonywać działalność ubezpieczeniową wyłącznie w formie spółki akcyjnej, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych albo spółki europejskiej określonej w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2157/2001 z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE) (Dz. Urz. WE L 294 z 10.11.2001, s. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, s. 251).

Podając powyższe do wiadomości Panu Wójtowi, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o spowodowanie usunięcia przedstawionych nieprawidłowości poprzez:

1. ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
2. składanie w imieniu gminy oświadczeń woli w zakresie zarządu mieniem w sposób określony ustawą o samorządzie gminnym,
3. wykazywanie w sprawozdawczości finansowej jednostki wszystkich wymaganych danych,
4. terminowe przekazywanie odpisu na rzecz Pomorskiej Izby Rolniczej,
5. terminowe przekazywanie dotacji dla niepublicznych przedszkoli,
6. dokumentowanie inwentaryzacji zgodnie z obowiązującymi w jednostce uregulowaniami wewnętrznymi,
7. ubezpieczanie członków ochotniczej straży pożarnej w instytucjach ubezpieczeniowych działających na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Proszę również wyeliminować wszystkie pozostałe uchybienia i nieprawidłowości wyszczególnione w protokole kontroli.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia pokontrolnego zawiadomić Izbę o sposobie wykonania wniosków lub przyczynach ich niewykonania.

Wykonanie wskazanych wyżej zaleceń może być objęte kontrolą sprawdzającą, zgodnie z art. 7a ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Do wniosków zawartych w powyższym wystąpieniu (zgodnie z art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych) przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku za pośrednictwem Prezesa tutejszej Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

PREZES
Luiza Budner-Kwanicka

Do wiadomości:

Pan Ryszard Kleinszmidt – Przewodniczący Rady Gminy Nowa Karczma.